

ŽENE I POLITIKA

Imaju većinu, ali su stalno podzastupljene

● **Demokratski je minimum 40 posto žena aktivno uključenih u političko odlučivanje**

Piše Marija Molnar
marija.molnar@hrv.hr

Jedan od najčešćih razloga slabe participacije žena u hrvatskoj politici vezan je uz činjenicu da žene nemaju vremena sudjelovati u političkom procesu jer su trostruko opterećene – radom u kući, na poslu, brigom za djecu i starije. Često se spominje i veliko nepovjerenje koje žene iskazuju prema svim institucijama od Sabora, Vlade, policije, sudova... Posebno veliko nepovjerenje iskazuju prema radu političara te osjećaju antipatiju prema stranačkoj disciplini. Zagovornici feminizma reći će kako je hrvatsko političko ozračje takvo da se problemi žena ne smatraju političkim problemima, da je politički identitet žena još uvijek u procesu stvaranja te da je proces depolitizacije žena uvjetovao i smanjenju identifikaciju žena s bilo kojom političkom strankom. Koji god od ovih razloga bio, činjenica je da 51 posto stanovništva na zemlji čine žene, da su definitivno većina, ali da s muškarcima nisu ravnopravne, pogotovo ne na pozicijama političke moći.

Zakonom propisane kvote

Demokratski minimum od 40 posto žena aktivno uključenih u političko odlučivanje standard je koji je pred sebe postavila i Hrvatska te regulirala, između ostalog, i Zakonom o ravnopravnosti spolova. Novi su lokalni izbori pred nama, ali i poražavajući podatak o tek 11 % žena koje su na posljednjim lokalnim izborima izabrane kao vijećnice u gradovima, općinama i županijama. Hrvatska, a pogotovo Vukovarsko-srijemska županija, nalaze se na dnu ljestvice europskih zemalja i regija po broju žena u lokalnoj politici. Samo 5,4 posto gradova, općina i županija u našoj zemlji vode žene dok je europski prosjek 10 posto. Novi Zakon o ravnopravnosti spolova navodi da su pri utvrđivanju i predlaganju liste kandidata za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i za izbor članova u Europski parlament, političke stranke i drugi ovlašteni predlagatelji dužni pošti-

Samo 5,4 posto gradova, općina i županija u našoj zemlji vode žene

vati načelo ravnopravnosti spolova i voditi računa o uravnoteženoj zastupljenosti muškaraca i žena na izbornim listama te uvesti i posebne mjere kako bi se došlo do ovog cilja. Postupno povećanje podzastupljenog spola mora se postići najkasnije do provedbe trećih redovitih izbora od dana stupanja na snagu ovoga zakona donesenog 2008. Stranke i drugi ovlašteni predlagatelji koji ne poštuju načelo ravnopravnosti spolova i ne vode računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca na izbornim listama, bit će kažnjeni novčanom kaznom od 20 do 50 tisuća kuna.

Stranke tvrde da itekako uključuju žene na liste

Hoće li vukovarske političke stranke, sukladno zakonu, voditi računa o uravnoteženoj lokalnoj izbore, jesu li uvele posebne mjere za povećanje zastupljenosti žena do 40 posto, u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te koliko će konkretno žena staviti na liste, pokušali smo doznati od predsjednika gradskih stranaka. Na naše su upite odgovorili iz SDP-a, HDSSB-a, SDSS-a i HDZ-a.

Gradska organizacija SDP-a nema potrebu uvoditi nikakve posebne mjere za povećanje

zastupljenosti žena jer u vukovarskom vodstvu stranke ima dovoljan broj žena i u daljnjem ćemo kandidiranju za predstojeće lokalne izbore imati sigurno dovoljnu zastupljenost žena sukladno zakonu. O samim pozicijama žena na izbornoj listi u ovom trenutku ne mogu govoriti jer lista još nije utvrđena – ističe predsjednik vukovarskog SDP-a Željko Sabo. Za razliku od njega, predsjednik vukovarskog HDSSB-a Dalibor Tarle iznio je konkretan postotak žena na njihovoj gradskoj i županijskoj listi.

– Imamo kandidatkinju za dogradonačelnicu, a žene imamo i na trećem mjestu na gradskoj te četvrtom na županijskoj listi, što je ukupno 20 posto zastupljenosti žena – ističe Tarle. U SDSS-u pak taj su postotak podigli na nešto manje od 30 posto.

– Načelo ravnopravnosti spolova nastojimo provoditi ne samo da bismo uvažavali određene preporuke raznih institucija, već uistinu smatramo da žene trebaju zauzeti mjesto u politici. Na listi za Gradsko vijeće Vukovara, kao i na županijskoj, kandidat ćemo nešto malo manje od 30 posto žena, od kolegica koje već imaju solidno političko iskustvo do onih mlađih koje tek ulaze u političke vode – ističe Boro Rkman, predsjednik Izvršnog odbora SDSS-a.

Ustrajati na promociji i afirmaciji žena

Povjerenstvo za ravnopravnost spolova Vukovarsko-srijemske županije u suradnji s grupom za ženska ljudska prava B.a.b.e. iz Zagreba održalo je javnu tribinu u Vukovaru što su političke stranke učinile u skladu s Preporukom (2003)3 Vijeća Europe za ravnopravnim sudjelovanjem žena na lokalnim izborima 2009. Iako su se sudionici u raspravi složili da je u posljednje četiri godine vidljiv napredak oko zastupljenosti žena u predstavničkim tijelima Vukovarsko-srijemske županije, naglašeno je kako će krajnji cilj, zakonom propisanih 40 posto žena u predstavničkim tijelima na predstojećim lokalnim izborima, biti teško ostvariti.

– Žene trebaju više sudjelovati u političkom životu lokalnih zajednica, treba i dalje raditi na promociji participacije žena u politici i to u sinergiji Povjerenstva za ravnopravnost spolova, nevladinih udruuga žena i političkih stranaka, pogotovo ovdje u Vukovarsko-srijemskoj županiji koja je po zastupljenosti žena u politici među posljednjima u Europi – istaknula je Suzana Kumac iz B.a.b.e.-a.

Čak trećinu članstva u Gradskom odboru HDZ-a Vukovar čine žene, a iz ove stranke poručuju kako će ih na gradskoj i županijskoj listi imati između 20 i 40 posto.

– Mislim da broj od osam žena u Gradskom odboru HDZ-a već dovoljno govori sam za sebe. Poštujemo načelo ravnopravnosti spolova i ozbiljno pristupamo animiranju žena za bavljenje politikom – ističe Petar Mlinarić, predsjednik vukovarskog HDZ-a.